

V. 10 Nekonání uprostřed činnosti

VASIŠTHA pokračoval: Takto rozjímajícího krále našel jeho strážce, přistoupil k němu a řekl mu: „Pane, je čas věnovat se královským povinnostem. Sloužící již přichystali vonnou koupel a kněží vás očekávají, aby vám přednesli příslušné hymny. Pane, vstaň a vykonej to, co má být vykonáno, neboť ušlechtilý člověk je dochvilný a dbá svých povinností.“

Avšak král si jeho slov nevšímal.

DŽANAKA dále přemítal: Co mám dělat se svou družinou a s královskými povinnostmi, když vím, že je to vše zcela pomíjivé? Není to k ničemu. Měl bych všeho zanechat a setrvat ponořený v blaženosti Já.

Ó mysli, zbav se touhy po potěše smyslů, abys mohla být oproštěna od trápení spojeného s opakovaným stárnutím a smrtí. Jakýkoli stav, o kterém doufáš, že ti přinese štěstí, se ukáže jako zdroj neštěstí. Dost bylo života, ovlivňovaného špatnými sklony a touhou po potěšení. Hledej radost, jež je tvou přirozeností a je s tebou nerozlučně spjatá.

Když strážce viděl, že král nic neříká, zůstal i on potichu.

DŽANAKA dále rozjímal: Co v tomto vesmíru mám hledat, čeho mám dosáhnout? Co je tou věčnou a neměnnou Pravdou, u které mohu s důvěrou spočinout? Jaký je rozdíl v tom, zda se věnuji práci, anebo zůstávám nečinný? Nic ve vesmíru není stálé. Ať už se tělo věnuje nějaké činnosti nebo zůstává nečinné, podléhá neustálým změnám a je jen dočasné a pomíjivé. Je-li mysl člověka pevně zakotvena v klidu a vyrovnanosti, co a jak je potom možné ztratit?

Netoužím po tom, co nemám, a nezříkám se toho, co ke mně samo přichází. Ustálil jsem se v Já. Co je mé, nechť je mé. Není tu nic, kvůli čemu bych měl pracovat, ani neexistuje důvod, proč zůstat nečinný. Vše, co je získáno, ať už činností nebo nečinností, je falešné. Je-li mysl pevně ustálena ve stavu prostém chtění a touhy po potěšení a funguje-li tělo zcela přirozeně, pak mají činnost i nečinnost stejný význam. Nechme proto tělo zabývat se přirozeným fungováním, neboť nepřítomnost činnosti by vedla k jeho rozkladu. A ustanou-li myšlenky „toto dělám“ nebo „to mě baví“, veškerá činnost se stane nekonáním.